

LICZBA POJEDYNCZA

UWAGA!

ta – tę	brat – braci	oko – oczy	przyjaciel – przyjaciół
człowiek – ludzie	dzień – dni	ręka – ręce	tydzień – tygodnie
dziecko – dzieci	ksiądz – księży	ucho – uszy	rok – lata

ZAIMKI OSOBOWE

mianownik	ja	ty	on	ona	ono	my	wy	oni	one
biernik	mnie	cię/ciebie	go/ jego/niego	ją/nią	je/nie	nas	was	ich/nich	je/nie
przykłady	Kocham ją. Patrzę na ciebie. Lubię tylko jego. Czekasz na nie?								

ZAIMKI WSKAZUJĄCE

rodzaj	męski żywotny	męski nieżywotny	żeński	nijaki	męskoosobowy	niemęskoosobowy
mianownik	ten/tamten	ten/tamten	ta/tamta	to/tamto	ci/tamci	te/tamte
biernik	tego/tamtego	ten/tamten	tę/tamtą	to/tamto	tych/tamtych	te/tamte

ZAIMKI PRZECZĄCE

mianownik	nikt	nic
biernik	nikogo	nic
przykłady	Na nikogo nie czekam. Na nic nie mam ochoty.	

UŻYCIE BIERNIKA

po czasownikach	<p>analizować, badać, brać, chcieć, czuć, czytać, dostawać, fotografować, gotować, jeść, kochać, kupować, lubić, malować, mieć, nosić, oglądać, organizować, pić, pisać, planować, (po)prosić, powtarzać, przeprosić, robić, rozumieć, rysować, spotykać, studiować, szanować, uprawiać, uwielbiać, widzieć, woleć, zbierać, zdawać, znać</p> <p>chodzić (na), czekać (na), mieć ochotę (na), patrzeć (na), umawiać się (na), uważać (na), dziękować (za), płacić (za), przeproszać (za), martwić się (o), modlić się (o), (po)prosić (o), pytać (o), grać (w)</p>
po przyimkach	na, nad, o, po, przez, w(e), za

-o	dominująca końcówka	<i>stół – stół, długopis – długopis</i>
-a	sport i gry	<i>tenis – tenisa, brydż – brydża</i>
	tańce	<i>walc – walca</i>
	warzywa i owoce	<i>arbuz – arbuz a, kalafior – kalafior a</i>
	waluta	<i>cent – centa</i>
	grzyby	<i>borowik – borowika</i>
	mięso	<i>hamburger – hamburger a</i>
	kwiaty	<i>narcyz – narcyz a</i>
	samochody	<i>fiat – fiata</i>
	papierosy	<i>Davidoff – Davidoff a</i>

RZECZOWNIKI MĘSKOOSOBOWE W LICZBIE MNOGIEJ

końcówka	dystrybucja końcówki	przykłady
-ów		

RZECZOWNIKI NIEMĘSKOOSOBOWE W LICZBIE MNOGIEJ

	końcówka	dystrybucja końcówki	przykłady
rodzaj męski nieżywoty i rodzaj żeński	-y	dominująca końcówka	<i>dach – dachy, dokument – dokumenty, rower – rowery, szkoła – szkoły</i>
	-e	po spółgłoskach <i>ć, dź, ń, ś, ź, cz, dz, dź, sz, ż, c, j, l</i> oraz po spółgłoskach zmiękczonej przez <i>i</i>	<i>liść – liście, śledź – śledzie, koń – konie, łos – łosie, gałąź – gałęzie, płaszcz – płaszcze, władza – władze, kartridż – kartridże, bagaż – bagaże, pałac – pałace, operacja – operacje, szal – szale, ciocia – ciocie</i>
	-i	po spółgłoskach <i>k, g</i>	<i>truskawka – truskawki, pociąg – pociągi</i>
rodzaj nijaki	-a	jedyna możliwa końcówka	<i>lustro – lustra, muzeum – muzea</i>

ALTERNACJE

alternacje	przykłady	uwagi
<i>ć → ci, dź → dzi, ń → ni, ś → si, ź → zi</i>	<i>nić – nici, śledź – śledzia, koń – konia, łosoś – łososią, gałąź – gałęzie</i>	Występują w rzeczownikach zakończonych na spółgłoski miękkie.
<i>ą → ę</i>	<i>mąż – męża, błąd – błędy, gołąb – gołębia, ale: głąb – głąba</i>	Występuje w niektórych rzeczownikach jednosylabowych lub w ostatniej sylabie rzeczownika wielosylabowego rodzaju męskiego zakończonego na spółgłoskę; nigdy nie występuje przed spółgłoską bezdźwięczną.
<i>e → ø</i>	<i>ojciec – ojca, Tomek – Tomka, ale: człowiek – człowieka</i>	Występuje w rzeczownikach rodzaju męskiego zakończonych na <i>-ec i -ek</i> .
<i>e → ø</i>	<i>kumpel – kumpla, Paweł – Pawła, dureń – dumia, Kacper – Kacpra</i>	Występuje w niektórych rzeczownikach rodzaju męskiego zakończonych na <i>-eń i -er</i> .
<i>ó → o</i>	<i>stół – stoły, sól – sole, samochód – samochody, ale: ból – bóle</i>	Występuje w większości jednosylabowych rzeczowników rodzaju męskiego lub żeńskiego zakończonego na spółgłoskę, a także w ostatniej sylabie wielosylabowych rzeczowników rodzaju męskiego.

INFORMACJE DODATKOWE

... w mianowniku na *-in* w liczbie mnogiej przyjmują końcówkę *-ø*: *poganiń – poganiń*
... rozszerzenie *-in*: *Amerikanin – Amerykanów*
... w liczbie pojedynczej